

Anna Karenina

Román je členěn do osmi částí. Odehrává se v Rusku v 2. pol. 19. st. a začíná líčením rodinné krize manželů Oblonských. Darja (Dolli) Alexandrovna Oblonská zjistí, že je jí manžel nevěrný s guvernankou jejich dětí, a rozhodne se jej opustit. Štěpán Arkadjevič Oblonský řeší situaci tím, že povolává z Petrohradu svou sestru Annu Kareninovou. Tě se skutečně podaří svou vlídností a šarmem manžele Oblonských usmířit.

Dolli ji seznamuje se svou sestrou Kateřinou (Kitty) Ščerbackou, která Annu zve na ples. Pro Kateřinu je to významná událost, protože na plesu jí požádá o ruku její dlouhodobý ctitel Konstantin Dimitrijevič Levin. Kitty si ale není svými city jista, a tak Levinovu nabídku odmítá. Je mladá a nezkušená, proto se naivně zamiluje do druhého nápadníka, hraběte Vronského. Ten však začne večerý svůj zájem věnovat Anně, s kterou protančí ples. Kitty je z toho nešťastná a na dlouhou dobu onemocní. Lituje, že odmítla Levina, přestože ho milovala.

Mezitím se Anna urychleně vrací k nemilovanému manželovi do Petrohradu, má strach, aby se do Vronského nezamilovala. Vronský ale přijíždí za ní, začne ji navštěvovat a zamilují se do sebe. Annu, přestože Vronského upřímně miluje, tento mimomanželský vztah ničí. Cítí se být nemorální a špatná. Když zjistí, že je s Vronským těhotná, řekne vše Kareninovi a opustí jej. Zároveň se ale musí vzdát i svého syna Sergeje, kterého velmi miluje. Po těžkém porodu dcerky odjíždí s Vronským do ciziny.

Kitty se mezitím znovu setká s Levinem. Znovu o sebe začnou jevit zájem a vezmou se rozhodnutí spolu žít na venkově. Kitty se narodí syn Dmitrij.

Karininovi nejsou stále rozvedeni, navíc mezi Annou a hrabětem dochází k častým hádkám. Anna, pod vlivem špatného svědomí, začne sama na Vronského bezdůvodně žárlit. Ten, přestože ji miluje, těžko snáší tíživou situaci a Anně se vyhýbá. Jednoho dne, po další hádce s Vronským, její zoufalství vrcholí. Uvědomuje si, kolik lidí zradila, jak je celou společností zavržena, nemá možnost být se synem. Nevidí jiné východisko a rozhodne se s konečnou platností ukončit svůj život skokem pod vlak.

Když se Vronský doví o její sebevraždě, ztrácí smysl svého života a nastupuje jako dobrovolník do války proti Turkům.

Levin hledá na úsvitu svého manželství smysl života, studuje filozofy, dospívá nakonec k přesvědčení o nepostižitelnosti duchovních pravd rozumem a štěstí nachází v smyslově konkrétním toku života nablízku přírodě a lidu. — A. K. je uvedena biblickým motem „Má jest pomsta, má jest odplata“.

A. K. je široké epické plátno spojující osudy desítek postav s vývojem tehdejší rus. společnosti, dobového myšlení a lidské psychologie. Vyznačuje se obrovským rozpětím od společen. problémů svět. dosahu k minucióznímu detailu. V tomto smyslu je A. K. podobně jako → *Vojna a mír* ojedinělým pokusem v historii románu postihnout totalitu vědomí a bytí. Ideově temat. jádrem A. K. je příběh titulní hrdinky, jejího milence, manžela a syna, zatímco Levin a Kitty představují „stínovou“ variantu. Osudy obou dvojic tvoří „páteř“ stavby díla, zejména s ohledem na protiklad města a vesnice, inteligence a lidu, módnosti a poctivého hledačství. Román není jen psychol. sondou vnímavé ženské duše, ale také obrazem Ruska 2. pol. 19. stol., v němž jsou transponovány prvky všední reality do tkáně uměl. díla tak, aby se staly klíčem k pochopení jeho smyslu. A. K. tak zachycuje např. i rozmach železniční dopravy; železnice, vlak a nádraží se stávají v románu klíčovými motivy, osudově se promítají do života hrdinů a mění se ve znamení zhoubné městské kultury. Tendence k postižení totality bytí a vědomí se projevuje v mnohosti syžetových linií, v komplikovanosti líčených mezilidských vztahů a sama se stává nositelem smyslu o věčném naplňování a věčné nenaplněnosti života, jež nelze spoutat schématy myšlení.